

כפיו, וננו מושרים לחוץ' גם מהרמן הוה, המועת בклиפתו, איה תוך תמצית, הרואו למתקים אחריו מירוקו ליבונו וצירופו.¹⁴

אחר שהוסחה הדעה האנושית באופן סיסטמי מדעת דרכי ד', מפני שנסתם לפניה האור החפשי שהוא מקור האידיאליות — ירדה האידיאליות האנושית קמעא קמעא, עד שתוכרח לפנות אל המטראליות שנטלה ממנה את זיו חייה נחדר האור והונע של התענוגות על ד' השרה וחותורה מלכ' בני אדם, עד שرك זיו קלוש ואערוי תוכל להוrich תחת האור הנצחי העליון והנאבב ערי עד, וזה הוio המועט הוא חלום חווון ליליה, שעובר ונודד, ואח'כ' הוכרח לחתפהך למסת של כל קושט וודה, ביחד עם השנה האומה לישראל, בין מקוריהם דתים בין מקוריהם כפרניים. עבשו הגיע הזמן שיראה ישראל את ענו והדרו, בין בשיליה — לעקר את האשורת של שלילת האידיאליות והחופש האלקי, משורש שרצה, בין בחובו — לדרום את האידיאליות, את אהבתה לדרכי ד' הגנואה בנפשו הלאומית פגימתו, והיא הולכת ועולה פורחת ומתגדלת, לרגלי כל מה שמתגבר מדור ישראלי, העם האחד שהאיידיאה שלו היא להחיות בקרבו את היסוד המוסרי, לא רק בצדו המעשי לבו, כי אם גם בצדו האידיאלי, שהוא מטרה בפני עצמה בתורו. התכנית העליונה של החיים, והצד האידיאלי לא ישלם לעולם בעז גבורתו, עד שرك הוא יהיה הכח המניע את הגלגל הקולוטורי לכל צדייו המרוביים, כי אם כשהיה נובע ממקורו האמתי מאותו המקור שכל הטוב של המציאות נובע ממנה ה טוב האידיאלי האלקי, «ולי מה יקרו רעיך אל»¹⁵ «פתחו שעריהם ויבאו גוי צדיק שומר אמונים»¹⁶, והוא סובל גורל נורא בחפש פגמי לעמוד בחים מיהדים, כדי שלל ידו «יתגדל ויתקדש שםיה רבעה בעלמא די ברא כרעותיה»¹⁷.

בمعنى הנפש פגימה יש ערינה אל העצמות של כל נשא חביב, שהוא מקור לתהוורים המתיחסים, אבל לא תכנס התשוקה הזאת לעולם בגבול הכרה מסוגנת. אם תרצה ביחס האלהות להתרdns מות, יש לה רק שני דרכים: ההרגשית של שפיכת הנפש שהוא גם כן מקור לריגש והתי, או ההשכלה הפילוסופית, האסכולית, שהשלילה היא כמות ועוזה. אמן זאת השילוח היא הטובה והנחמדה, שכשהיא מתערבת עם הרגש הטבעי, המiosoד בעומק הנפש מצד הערגה העצמית, לנשא ומרומס מכל רעיון ורגע, תחולל סדרדים נאים ומתקנים בארכות החיים ותסדר דברים תיאולוגיים הגונים וישראלים. אמן הריגש הנשגב לבחדו איננו יכול להתגלות בתהים במדת ובמשטר, בין מצד רומו ועוות של המבוקש בין מצד שכל מושג איננו נמצא לדזרשי.

14. ע"פ חנינה טו: ושם: «רמן מצא חוכו אכל קליפתו ורקם».

15. חיליקס קל"ט, י"ג. 16. ישעיה כ"ג, כ"ב. 17. תפילה «קדיש».

מכרהח היה להגביר שנהה לישראל, דוגמת השנהה של רומי האليلית ליהודה מפני הניגוד הגדול של עצמות הצבעון של החיים כולם שביניהם, ובו יתר כשהיא מתעצמת באיזה צורה מדעית. יד ד' היה על ראש העדה האנטדרדמית או להוציא מהכל את מי שחשב להשכיח את האידיאליות של הקראיה בשם ד', ע"י הקראיה מהמתה לעצמות, שאין עמה לא עז ולא ענות, לא קדישה ולא שמחה, לא טהרה ולא חיים של חפץ לפועלם אמת, — בקיצצת הנטיות האידיאליות, — שהיא בעצם רק קראיה לאל נבר, והקשר גדול לבסוף להתרונות המוחשbes, שהרי אין כלל, אחר הידיעה הבירורית המבוכרת, שום ידיעה עצמית לאדם לא רק בחק האלהות כי אם — בכל מושג. ככל האמת הטהורה תוכל להתבסס רק על מוסד האידיאליות הטבעית להמטבע האלהיות של דרכי ד', ברכומות עוזם באתבם הייחושית, שתמצא באמצעותה של מלואית ונצחיותה, שرك בשלות האנושיות כולה לה שלום. — LOLLA המרחיקים הללו או הלא היה איש כויה נחשב בין חכמי ישראל, ספריז' היו נחשים בספרי הקירה אלהities נאמנים וראויים לבא בקהל, ואין לשער את כח הנפש שהייתה צפונם בהם, למעםם הרוחני והלאומי של ישראל, ובאייה צורה אומה היה יוצאת כשתיה גם העו העברי נספח אליו. ואין להעריך כמה כחות היו אובדים ומבאים גם כן בהלה נוראה ומלה ממושכת, עד שתיה בא הקשר הגמור של התעלות הרוח, עד כדי להזכיר את האפיקה שבתה, ביחס בימים שלא התעלתה עדין תורה המוסר והאידיאליות למלטה הפולולית ולמדרגת חכמה מסודרת, בהקשר להכנס בכל שדרותיה של החברה האנושית. שהיא נcona להיות בסיס נאמן לשעריו צדק של הכנסת ישראל שיפתחו בעולם, למלטה למלטה מכל שיטה אריסטוקרטית, המתגדרת רק בהגינויים יבשים, שתו המות חוק על מצחם.¹⁸ «לא המתים יהללו יה ולא כל יורי דומה»¹⁹. כמה היו פועלים להזיק, אם היו נכתבים בלשון הקודש והיו מתובלים גם כן בדבורי תורה, בגilioני פנים שלא הhalb... יותר ויתור ממה שפעלו כל אלה בהיותו יושב הרחק מן המהנה בדד ונבדל. אמן כה גערץ כות, ע"פ שמקורו ובסיסו הוא אלילי, לא היה אפשר כמעט להופיע כי אם על ידי איש מזור ישראל, שהמנסה של האחוות האלהיות הכתה שורש כל כך חזק בנפשו, עד שرك הוא היה יכול להலיד כל חזון נורא כה ע"י האור הגדול, שקבעו בדרך שבורה ומעוותה, שرك בעמל רב, ונסיון

כשונח ישראל טוב²³, כשהנכבד מנו ערכו העצמי, ולא הכיר את יתרונו, עד אשר גנה אחורי אלהי נבר הארץ, נאבד מנו ג'ב דעתינו. על כן כאשר מהתשוקה התרבותית, שהיא אמזה את כל גוי אדריר מעריצי גוים של העולם, היישן להרחיב את גבול מלכותו התרבות: «מלכי ישראל», גם הרעים שבתפם, «מלך חסד» והוא²⁴, לא היה אפשר לזרה גבורה ויעז הפך מוסרי להגייל את כח הלאומי המדייני, למצאו מעמד הגון, ואבותינו אלה, אשר בימי עות וגבורתם הפליטית עזבו את צור ישם והלכו אחורי האבל ויחבלו, כיוון שתuttleם מהם ערצת הפנימי של כלות האומה «לא נתעסקו במלידת מלחמה ולא בככשות ארצות»²⁵, כי נטול מהם ווי הרים האידיאלי, המחייב את האומה ואורה בגבורה, ונתעלמה מהם המטרת המוסדרית הגבואה הנמצאת בגדולתם של ישראל בעולם. «כי לא בהרבה ירשו ארץ, זורעם לא השיעת למו, כי ימינך וזרעך ואור פניך כי רצימת, אתה הוא מלכי אלהים, צוה ישועות יעקב, אך צרינו נגגה, בשמר נבות קמיינו»²⁶. ובכל מקום כישיש הקשר לאידיאלים גדולים לחיות מחיים ומעודדים, שוב אין אידיאלים קטנים ושפלים מאירים שם, «ושרגא בטירה מאי מהני»²⁷. על-כן רק הארzt האידיאלים הצפוניים, האידיאלים האלטניים, שהמה גנויים בנפש האומה, רק על ידם תגלת העצמתה הלאומית, ורוח ד' תעפמוני כימי עולם, על-פי אותו הסגנון שהחיכים השלמים והטוביים נוכנים הם לקללו ולהכיבו גם עכשיין, כי «מלך לבושים לבושים בצדרא לא לביש ברמשא»²⁸. כל מהדק החיים, של תורה אלהים חיים, אשר לננו בין לmodה בין עשייתה ושמירתה, לכל פרטיה הסתעפויותיה על-פי הקבלה והמסורת הנדרקים בנשפת האומה במהדק טבעי וההיסטורי, הוא רק דרך אחד לגלות על ידו את המאור של השטיפה האידיאלית-האלתית, שככל האומה לפרטיה וסעיפי סעיפיה, שמהם ועל ידם תעהלה ותתרומות במקורה הכללי. וכל מה שנכנן לו יותר כלים, מכונות, לבושים ואפלו קישוטים, ולשפט בקרבה, כל מה שנכנן לו יותר כלים, מכונות, לבושים כלו כדי כן יתפשט אברי האומה וימלאו רוח חיים, וכח פועל, שכן העולם כלו כדי הוא לנו. אותן שסבירו להסביר את כל המשוג האלתי בישראל בנסיבות של רגש דת רגיל, לא מצאו חוץ בקיום המעשי של תורה ומצוות בפועל, ומשורש זה יצאה אח"כ שנאה כבושה ובו נמרץ לתהעוף הלאומי היישראלי, למרות הבודה הגדול והאלתי שלא יכול גם המשטמה התייא למגע מן המורה.

הדמיון הcovob, שאפשר לקבל תמציתה של תורה בתורו רגש דת שאינו

23 ע"פ הוועד ח' ג'. 24 עיין מלכימיא כ', ל"א. 25 אגרת הרמב"ם לקהן מרשליליאן.
26 תהילים מ"ד ד-ג'. 27 חולין ס: 28 תיקוני תורה תיקון כ"ב.

כ" אם מגד היחס. על כן יש בעריגת העצמות מין נתיחה של חוץ שאי אפשר להתמלא, שיוכן להחשב בכלחול מחלמי הנפש יותר ממה שיוכן להכנס בכלל תשוקה ברירה טבעית, «סמכוני באשיות רפפני בתפקידים כי חולת אהבה אני»²⁹ ואם ייעוב לבדו, ללא עבודה שכילת המפלת בו, יוכל לחול מתחשים רוחניים רבים מכך. ומהשבה המטפיסית, העוסקת בדרכי השלילה הטובה, שכילה היא התעלות הכרת האלהות לפי התכונות השליליות שבפילוסופיא הרגילה, היא אמנם הנה בעלת חשבון ודעת, אבל לא תמן להחיים מזון מעדן וمبرיא חיוני. על כן גם הדרים הנולדים מחיבור שני אלה יחד, אינם עדין מן המובהר, ואינם ראויים לקליטה קבועה באוצר הרוח האנושי להיבע בתורו מקור חיים לעדי עד. רק חלקים מתיוחדים בשדי המחקר ותרgestandalio ימלאו אלה הקളות הבאות במשא ומבחן עם העצימות האלאית, אבל לא בוה יהי נטווע עז החיים להחיות עם רב.

השאיפה לאידיאלים האלתיים, כשהנקודה העצמית המסתתרת בקרבתה, מעבר מזו, והמחקר השולול, המשמירה מצללי דמיוני שוא מעבר מזו, הם מתלוים לה, או היא פורצת דרכה «מחזבת רחוב מחולות תנין» — שמה עמוקיים ים דרך גאולים»³⁰. השאיפה הזאת צריכה היא להתגלות באומה שלמה המוכשרת לה, והיא נתגלתה בישראל, בטיב העשמה הלאומית הכללית. רק לעת התמוטטות הרוח היה צורך לאמוץ של סעד, מצד הרגש העצמי מצד עצמו או מצד המחקר השלייל, ולפעמים משנהיהם ייחודי, אבל לא בשני אלה נמצא הסוגולה העברית במילואת. הרגש של השאיפה העצמית לאלהות הוא רגש כללי לכל גברא בצלם, ותבה המחקרי הוא דרך השכל לכל חושב והוגה מכל עם ולשון, «ואם יאמר לך אדם יש חכמה באדם תאמיין»³¹. אבל התשוקה להרחבת אידיאלים האלתיים ולחיזות בהם בחוי הפרט והכלל, לראות בתפארת עים באומה ובעולם, בכל עוז ותקפה, עד כדי שתהא ראייה להיות נשמה נצחית לעם שלם, וממנה לעולם כלו עדי עד, בכל צרכי החיים ההווים והנצחניים, זאת היא נשמת התורה הפנימית, תורה אמת ותורת חיים. דבר זה הוא מיוחד לישראל בתורו אומה יחידה בעולם, שעל העטרה העלונה זאת כדי לא לשבול — «צרור המור דודי לי»³² אע"פ שמייצר ומימר לי דודי לוי»³³.

18 שירhashirim ב', ח.

19 ישעיהו נ"א, ט-ט'.

20 מדרש איכחדותי פרשה ב י' ז' שם: «אם יאמר לך אדם יש חכמה בגוים תאמין, חדא הוא דכתיב ואבדות חכמים מארום וגוז». 21 שירhashirim א', י"ג.

22 שבת טח: וזה: «אף על פי שמייצר ומימר לי, דודי בין שדי ילון».